

Deres ref.	Vår ref./Sak	Tlf.	E-post	Dato
Snr. 19/4154		+47 958 93 528	mette.borchgrevink@sporveien.com	22. november 2019

Høring – endring i personopplysningsloven § 3 og offentleglova § 26

Innledning – om Sporveien

Sporveien er et produksjonskonsern som eies 100 prosent av Oslo kommune. Konsernet er underlagt offentleglova, jf § 2 første ledd c), samt personopplysningsloven. Vi vil derfor avgi uttalelse om lovforslagene.

Sporveien-konsernet er Norges største leverandør av kollektivtransport målt i antall reiser. Sporveien AS er morselskapet i konsernet, og for øvrig inngår datterselskapene Sporveien Trikken AS, Sporveien T-banen AS, Unibuss AS, Bussanlegg AS, Oslo Vognselskap AS og Sporveien Media AS. Sporveien-konsernet har ca. 3800 ansatte og omsetter årlig for om lag 4,9 milliarder kroner. I datterselskapene Sporveien Trikken AS, Sporveien T-banen AS og Unibuss AS ble det i 2018 gjennomført vel 275 millioner enkeltreiser.

Sporveien AS eier, drifter, bygger ut og vedlikeholder infrastruktur som benyttes til T-bane og trikk, og forvalter en betydelig eiendomsmasse. Sporveien-konsernet har også ansvar for vedlikehold av trikker og T-banetrokker.

I Oslo og Akershus er Sporveien leverandør til Ruter AS som planlegger, samordner og kjøper inn kollektivtjenester for Oslo og Akershus og tilbyr dette til de reisende. Sporveiens Konsernjuridiske avdeling representerer Sporveien med datterselskapene Sporveien T-banen, Sporveien Trikken, Unibuss m.fl.

Vi har gjennomgått forslagene til endringer i personopplysningsloven § 3 og offentleglova § 26 og støtter forslagene.

Personopplysningsloven § 3

Den foreslåtte endringen i **pol § 3** er viktig for å klargjøre begrepet «journalistiske formål» og knytte dette opp mot selvdømmeordninger etc som angitt i § 3 a) – d). Nettsteder som «Mimes brønn» etc har publisert en rekke dokumenter som inneholder personopplysninger om offentlig ansatte, uten at dette er ledd i journalistisk virksomhet. Utvalget peker selv på personvernulempene dette medfører for de ansatte som er berørt av dette, og det er også vår erfaring. Vi støtter derfor dette forslaget.

Pliktsubjektet etter denne regelen vil være den som publiserer personopplysninger, eksempel nettsteder som ovennevnte. Dersom slike nettsteder skulle publisere personopplysninger de har innhentet etter offentleglova, vil dette være i strid med forslaget til ny § 3 i personopplysningsloven. Resultatet blir at publisering ikke lenger vil dekkes av unntaket fra personopplysningsloven, med den følge at personopplysningsloven vil gjelde fullt ut for publiseringen. Vi støtter et slikt forslag, som klargjør hva som omfattes av begrepet journalistisk virksomhet.

I slike tilfeller vil endringen i pol § 3 kun legge begrensninger hos den som ber om innsyn. Det vil ikke gi den offentlige virksomheten noen hjemmel til å nekte å gi innsyn i slike tilfeller. Her vil man være prisgitt om den som mottar dokumenter faktisk vil følge personopplysningsregler, når de ikke kan påberope seg journalistunntaket i personopplysningsloven § 3. Vi er bekymret for at nettsteder som Mimes Brønn o.l. vil fortsette å publisere opplysninger om offentlig ansatte på internett, uavhengig av om personopplysningsloven § 3 blir endret i samsvar med forslaget.

Offentleglova § 26 nytt pkt 6 – vi foreslår i tillegg et nytt pkt 7

Det foreslåtte **nytt punkt 6 til offentleglova § 26** er et forslag vi støtter, den dette dekker ikke behovet for en parallell til personopplysningsloven § 3.

Personopplysningsloven § 3 bør derfor få sin parallell i offentleglova i form av en korresponderende hjemmel til å nekte innsyn. Vi vil foreslå et **nytt syvende ledd til offentleglova § 26**:

«Det kan gjerast unntak fra innsyn for dokumenter som inneholder personopplysninger, når det er sannsynlig at den som ber om innsyn har til hensikt å publisere opplysningene for allmenheten, med mindre den forventede publiseringen er for journalistisk formål, eller med henblikk på akademiske, kunstneriske eller litterære ytringer, jf personopplysningsloven § 3.

En slik unntaksregel vil gi offentlige virksomheter hjemmel til å unnta dokumenter fra offentlighet når det er sannsynlig at de vil bli publisert, uten at journalistunntaket i ny pol § 3 kommer til anvendelse.

Det er viktig å få en slik hjemmel til å unnta dokumenter fra offentlighet, fordi nettsteder som nevnte kan brukes til å trakassere offentlig ansatte. Arbeidsgiver har plikt til å beskytte ansatte mot trakassering, jf aml § 4-3. Vi har brukt dette behovet som argumentasjon i brev til Fylkesmannen, hvor vi har påberopt oss følgende:

«Denne publiseringen oppfattes som en uheldig belastning for personvernet og som trakassering. Som det fremgår av ordlyden i arbeidsmiljøloven § 4-3 har hensikten ingen betydning dersom det har virkning som trakassering. Når Nilsen har publisert dokumentene på mimesbronn.no, blir det liggende der i all overskuelig fremtid, og de det gjelder har ingen mulighet til å kommentere eller å få slettet

opplysningene. Det oppfattes også som en personvernbelastning å få publisert personopplysninger om seg selv på internett uten å ha mulighet til å få slettet dette. Dette er derfor også en krenkelse av de ansattes personvern.

Arbeidsmiljøloven § 4-3. Krav til det psykososiale arbeidsmiljøet, nr 3 og 5, må også omfatte en plikt til å beskytte de ansatte mot personvernkrenkelser som oppfattes som trakassering. Sporveien anser en slik publisering av ansattes personopplysninger på internett som trakassering, og har således plikt til å hindre at dette skjer i fremtiden.»

Fylkesmannen har ikke ansett dette som unntaksmulighet.

I brev til Datatilsynet av 9.7.2018 (vedlagt) har vi påberopt oss at en utlevering vil være å medvirke til straffbare forhold, fordi mottaker vil bryte personopplysningsloven dersom de publiserer de mottatte opplysningene, jf offl § 24 tredje ledd, jf den gamle personopplysningsloven § 13 jf § 48. Brudd på personopplysningsloven var straffbart etter den gamle loven, men er ikke lenger straffbart. Offentleglova § offl § 24 tredje ledd er derfor ikke lenger mulig å påberope som hjemmel for unntak fra offentlighet. Dette gjør det mer påtrengende å ha en unntakshjemmel i offentliglova som parallell til ny personopplysningslov § 3.

Videre kan innsyn sette offentlige ansatte i en sårbar situasjon, noe som også kan svekke sikkerheten til virksomheter. Dette gjelder spesielt for ansatte i sikkerhetsrelaterte stillinger da offentlighet kan si noe om sikkerhetsstrategier. Det er kun i særtilfeller at offentliglova § 24 tredje ledd kan brukes som unntakshjemmel.

Dette illustrer at offentlige virksomheter har et behov for en unntakshjemmel for dokumenter med personopplysninger. Dette gjelder når det er grunn til å tro at disse vil bli publisert på internett, uten at det er ledd i journalistisk virksomhet med selvdømmeordninger etc.

Når offentlighet blir nektet etter en hjemmel som foreslått som nytt syvende ledd i offentliglova § 26, er dette vedtak som kan påklages til klageorgan etter offl § 32. Dette vil derfor kunne motvirke eventuelle misbruk av en slik hjemmel.

Med vennlig hilsen

Sporveien AS

Konsernjuridisk avdeling

Lars Johansen

Ass jur. Dir/Advokat MNA

